

Narodni list

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest telo bez kosti!“

Za oglase plaća se 10 helera po redu, na više puta po pogodbi.

Oglasi šljtu se na g. Rađe pl. Marochlas u Opatiji.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Br. 2.

Volosko-Opatija u četvrtak 10. siječnja 1901.

God. II.

Živio Spinčić!

Danas je bil naš dan, dan naše slave, naše pobjede! Narod je sprogovoril, sprogovoril je od areca, sprogovoril je sa svom svojom dušom, on će Spinčića, svojega dražega Spinčića. Živio Spinčić!

A sprogovoril je narod kroz usta svojih vrednih fiducijari, ki su danas na 9. ovega meseca birali va glavneh mesteh trih velikih kotari Istre: Pazina, Lošinja i Voloskoga. A ti vredni i dični fiducijari učinili su svoju svetu dužnost, oni su dali svoj glas onemu, ki ga je i zaslužil nakon tolikih i tolikih let truda i muke za sreću ovega zapušćenega puka, za blagostanje nesrećnoga istarskoga kmeta. Živio Spinčić!

Živio Spinčić! ori se složan glas iz izmučenih prsil. našega nevoljnoga sveta, ki va Istre biva. Živio Spinčić! kliče danas dobri naš brat istarski Hrvat i Slovenac. A ta veseli klicaj čuje se i va gospodskoj kući, a čuje se i va ubogoj kolibici. Živio Spinčić!

„Spinčić je suho zlato i personificiran entuziazam za narod i za sve dobro“ pisal je leta 1875 sada već pokojni narodni spisatelj, kada je naš dični pobornik bil još va Prage kako mladi študent. A vi svi ki Spinčića poznate dobro u dušu, Vi ki znate svaki njegov korak, svako njegovo delo, recite, je od onega vremena, va ovo dvajset i pet let to suho zlato izgubilo samo za jedan hip ono svoje lepo i čisto svetlo? Je onaj njegov unutarnji oganj, ono njegovo oduševljenje za narod i za sve dobro samo za jedan čas utihnulo va njegovem srce? Ne, ono suho zlato ostalo je vavek kako je i prvo bilo,

čisto i sjajno, samo da su se z vremenom va to zlato kako va najdraži i najljepši prsten okovali nebrojeni iskreci se diamanti i briljanti, naime ono njegove lepe duševne vrline, sposobnosti i kreposti, ke ga uzvisuju nad druge ljude i kim su kruna neumrla i vječne zasluge njegove za dobro tužnoga i mukotrpnoga roba istarskoga. Ča moru učinit one uvrede i oni napadaji, ke na taj čisti i neslomivi karakter sipa ona divlja i paklena zver u čovječjoj spodobi? One mogu učiniti samo to, da se narod još bliže stisne uz svojega učitelja, uz svojega dobroga prijatelja i branitelja, uz oca svojega. Živio Spinčić!

Nikad još ni njegov izbor imel takovoga značenja, kakovo ima upravo danas — danas, kada se je i celi pakal digal proti nas, da nas zavuču va večnu propast! I zato budi sto put više blagoslovljeno ime našega dičnoga zastupnika. Bog neka nam ga čuva i neka mu da zlato zdravlje i potrebitu jakost, da more kako i arhandjel Mihovil turnat izdajničku sotonu, prokletoga Judu u dubljine crnih paklenih jama. Živio Spinčić!

Volja razumnoga i pametnoga puka pošilja ga nazad va Beč. I on će poč tamo, ali . . . i tu nas se priijmlje mučna i tužna misal. Spinčić će ovaj put sam poč prez svojega najboljega druga i prijatelja dra. Laginje. I onu veliku i lepu radost našu muti jedan oblak, a taj je oblak crna zaslepljenost one nesrećne naše braće, ka je sakrivila, da je temu našem drugemu otu uzkraćeno da nas i on pred cesarskim priestoljem brani i da tamo za nas dela, kako je to i do sada delal. Al niš zato, dobro je da kigod i s nami ostane, da nas vodi i da nam pokazuje kako mo-

ramo delat, ako želimo obranit našu rođenu zemljicu od tuđe napasti.

A na onega, kega je providnost božja namenila, da gre za nas va Beč, neka nebo prospe obilje svojega blagoslova! Sreca i duša, misli i želje onih, ki su ga zibrali, ostat će vavek s njim i puli njega, a oči naše će ga pratit u duhu i gledat će va njega, kako va svoju sjajnu i svetlu zvezdu, ka nam pokazuje, da se približuje dan, kada će i nam bit bolje i lepše, zvezda, ka nam navešćuje novo, puno bolje, puno srećneje vreme za celi naš tako ubogi i tako mukotrpn narod.

Živio Spinčić!

Volosko-Opatija 9. jenara 1901.

Naprej zastava slave!

Trst!

Svačigove misli letele su ovi dni put tega grada, svačigove oči gledale su ovi dni na njega, na svih ustah je bilo ovi dni čut samo ime Trst.

Trst i Trst!

I mi, ki smo baš ovi dni izdajstvom, prevarom i nezakonitošću našeh neprijatelji zgubili jedno mesto va Beče, mi smo pozabili na naše zlo i na našu tugu, i gledali smo na Trst, samo na Trst.

Odkad smo na svet prišli od vavek su nas učili, da je Trst talijanski grad — samo talijanski grad, zato smo sa smeškom, kega more samo žalostno srce potisnut na usta, čitali, kako se naša braća trščanski Slovenci spravljaju na Talijane. I mi smo se križali od čuda i pitali smo se: Ča će storit ona peščica naše braće Slovenac proti onolikim Talijanom? Kakova je to borba? I nam

se je činilo, da je ta borba takova, kako da bi šal mali i slabi janjac proti gladnemu vuku.

Nego mi smo se prevarili. A s nami su se prevarili svi oni, ki su misleli kako i mi.

Četvrtak na 3. jenara bil je va Trste izbor i na ta dan glasovalo je za Slovenca šest tisuć i pet sto ljudi, a za Talijana osam tisuć i nekoičko. A jer su i socialisti i neki drugi imeli neku tisuću glasi, dogodilo se je, da ni ni Taljan ni nijedan drugi imel dosta glasi, da se ga po zakonu proglasi izbranim za deputata.

Nego najviše glasi imel je Taljan Hortis, a za njim valje Slovenac Rybarč. Od tega sledi, da se je moralo još jedanput balotat i to samo za Hortisa i za Rybarča.

Kada se je to doznalo, va celoj Austrije ni se govorilo o drugem nego o tem. I svi su se križali i čudili su se: Je to moguće, va jednom Trste da ima toliko Slovenci.

Ima i kako da ima!

U četvrtak večer Slovenci su bili kako zvan sebe od radosti i veselja, i neki su govorili da je već dosta tega, da već ne treba poč ni glasovat, za njih da je dosti da je prišlo do užega izbora mej Talijanom i Slovencem, za njih da je dosti da su svetu pokazali, da ih va Trste ima, drugo da njim netreba.

Nego puk, on vredni i lepi puk, skočil je na nogi i zavapil: Ne, ne, mi moramo se još tuć s Talijani, i zato ćemo prit i nedelju svi, svi koliko god nas ima nazad na izbor. Ča će nam ako zgrubimo nekoliko vremena, ča marimo mi, ako i potrošimo ki krajcar, tu je po sreće naša čast, naše poštenje. Ala nazad nedelju na izbor!

PODLISTAK.

Plominske pačuharije.

Kada sam Vam ja ono lani pravljaj, da su hodili naši bakalar jest, kada su bili balotacijoni va Plomine za V. kuriju. Vi ste gospodin urednik ono štanpal va fojetu „Narodni List“, pak kada su ga uhitili naši Plominjani va ruke i lejili, na jedanput su skočili vajer kako da si ih posele na kantregu al na poltronu fudrana z ježovum kožum i to zato, da ča je bilo potreba, da svit zna, da smo mi drugi platili našim ljudem jest i pit. Drugi je rekao, da je dobro, da se je to pisalo va fojeti, tako čuju znati i vani, ki su nam beći poslali, da smo nešto spindali i da nam nisu svi žepe ostali. Tret je rekao: ni dobro, nač drugi put će ih prit više balotat, pak će nam drugin manje va žepe ostat. Tako se jeeno anka pop misli, ali ča će, tret njemu te ih dat 6 o trih Krajevan na mesto 3, ikada poje koledvat okolo kuć. Tako vidite na

jedan kraj njim je drago, na drugi žal. Ali njim je drago ali žal, meni je jušto sejedno.

Lepo bi bilo, da ste bili vi drugi va Plomine, ale onako kigod ki je žegav, pak da more sve zakapit, ča je ono pripovedal barba Marko. Ja nisam zakapil kune ništo malo. On Vam je rekao: Znate, ja sam bil 1859. leta va vojski va Italiji za našega presvjitloga cesara, pak mi je balota pasala skroz noge i mi je sprekidala žil i ranila kost, zato me vi drugi zoveta barba Marko coto, a znate, da je i moj vnuk, prvo leto koje zusta za suldata, da je i on šal va vojsku u Bosnu i tamo je brižan zusta za vik, a Fjjarinov, ki je bil šujim, od se jedne kumpuniji namesto poč va Bosnu, je puli vraga ušal va Italiju i sada je još živ. Da je siromah, bi ga bili uhitili, magari da se je puli vraga skrival, a ovako on lepo i sada svoju kožu čuva. Ja mislim, da se rekoridrate vi drugi, ča nam je govoril pred tri leta pokojni Gospod pod ovim brestom. Ča vi drugi — govoril je Gospod — ne mislite a nami drugem balotat? Ne, aš biju nas prevarili, mi

ćemo balotat sa Slovinci Istrijani. Ja, ja — rekao je Gospod — ma ćemo vam dat mi drugi buletini onako po staru. I još je rekao: Strela me ubila, ako vas prevarim. I ovu kitu od bresta je kazal i je rekao: Na ovu kitu od bresta me obesite, ako vas prevarim, i ne daj Bog dočekal drugeh balotacijoni, ako vas prevarim. I ni ih dočekal, nedočekal ni jutra svi oni, ki vik s nami alipe. Zagorcem je obećival cestu na porat, tamo ih je činil sadigat, morda su storili 300 žrnadi, a Plominjani su nad njimi zijali i smejalji njim se, da su štupidi. Pa kade je ta cesta? A dolenjim Zagorcem obećival je, da će storit šternu za vodu, pa su njim načinjali nekakvi kal, a ča njim valja ta kal? Kolike kumediije su storili štranguum, su ju vineli pa su strašili, da će ju nazada staviti, ako ne pridu balotat. Tako vidite, vik ništo najdu za strašit nas, a mi štupidi njim se veravamo, pak se pokle s nami rugaju. Gledajte malo sada, jel ča morda storeno va Plomine za komunjsku korist za naše pameti? Ča imamo valja školn kako se pristoji? Kade nam je

maještar za školu? A ja, za nas nepensa jedini nič ča za bolje. Gospod nima votroki, Poldrugo nanka, pak ča će poč oni vraga glavni razbijati i školu zidat za tuji votroki. Gledajte ovu ložu na ovde. Zač je storena? Za niš drugo, kone za dešet, ač je bila ovde dekretana škola, da se zida, pak su storili ložu, a mogla je bit zgora škola, a spoda loža. Ako ne znate, rec ču vam ja, da ča je pensal pokojni gospod, to pensa i ov. Onda ču ovu kovačinkinu kuću prodal komunnu na pesu zlata pak ju rasvrč i tako storit kakovih deset milijari fjorini duga na komun, i tako bi nam šal puli vraga.

Ja bi Vam još ča pravil, ma je za me kasno, a jušto na to su prišli neki frkalasi od Gospodove bandi, pa su ga zvali, neka gre s njimi doma.

Na ceste su počeli kantat po našo:

Prišal nam je buletin,
Da pridemo va Plomin;
Tamo ćemo balotat
Mi Slovinci Istrijani
Deputata Talijana.

Ste čuli Rukavčani, i vi Leprincani, i vi Lovranci, i vi Mošćeničani? Skrijte se!

I prišla je nedelja. Zima, mraz, bura, strahota da se Bog smiluje. Ale tršćanski Slovenci za to niš ne mare, već gredu veselo na izbor, kako na pir.

I prišla je večer. Zbrojili su se glasi i razvidelo se, da je Talijan Hortis dobio deset tisuć glasi, a naš Slovenac osam tisuć i pet sto. Dunke za sameh tisuć i pet sto dobili su Talijani va jednom Trste, za kega su vavek govorili, da je čisto talijanski grad.

Oh! brižna Italija, nač si već spala! Da ni Rukavca, Leprince, Lovrana i Mošćenice, već se ne bi za te ni znalo!

Jedan Trst! Jedan Trst, koga su već Talijani va Italije brojili mej svoji gradi. Ča te sada reć oni, ki su vavek govorili, da je Trst isto tako talijanski grad, kako i Napoli i Jenova? Sada se već ne more skrit istina, a ta istina je za Talijane gorka, zač njim se je z lumeri v ruke dokazalo, da va Trste ima najmanje četrdeset tisuć Slovenci. A to ni malo.

A temu su se začudili i ljudi od governa. Već su nemški foji pisali, da od sada će se morat računat i sa Slovenci va Trste i da će se morat neć i za njih priskrbet. A to Talijane peče. Vidite ča more storit razuman i složan narod, ki se neda kupit za žmulj vine! Živili Slovenci! A velika čast i njihovim vrednim vodjam, ki su kako najbolji jenerali tako zmuštrali svoje ljude, da im se moramo čudit. Živili Slovenci! Naprej zastava slave, naprej, naprej!

A mi? Gore uši, ni vrag s pakla nam ne će naučit, dokle imamo od strani od Italije onakovu stražu, kako su to tršćanski Slovenci. Živili i sto puti živili!

Kako su Talijani v Istre predobili petu kuriju.

Kad su izbori pasali, Talijani su valje počeli skakat od veselja, da su oni predobili va petoj kuriji i va zapadnoj Istre. Svi njihovi foji i „Piccolo“ i „Popolo Zuecon“ pišu i trube na sve četiri strane sveta, da sada je kako nikada još dokazano, da je Istra čisto talijanska zemlja, zač da su bili zibrani četiri deputati talijanski, a jedan hrvatsko-slovenski.

Nego kada se malo dobro promishi, na ki način su Talijani ov put predo-

Navada je njha stara,
Da nam kupuju tovara.
Beto će ga oderat,
A oštari paricat,
A mi drugi požerat,
Čeju nam dat i lokat.
Tako j' rekal Furijan:
Bit će za Vas dobar dan!
Rekal nam je i Mastiš,
Neverujte popom niš.
Ki govore da ste brati
U Istrji svi Frgati.
Toga njim ne verovajte
Ko ne snami balotajte,
A kad a nami balotate
Onda hote med Frgate.
Ki ne pride va Plomin
Nek pošalje buletin,
Va rešerve ih je dosti,
Ki će za Vas balotat,
Za moć se poč našerat
I još bolje nalokat!

Ja sam rekal: Bravo fantinice, po majka ne smiha i ta nešto valja.

Bavba Zamarija.

bili petu kuriju, onputa mora svaki pametan i pošten čovek zaključit, da se tem Talijanom v Istre vražja piše, kada su morali sve to storit samo da predobiju.

Čemo ovde samo na kratko spomenut sve sleparije, ke su Talijani pul pasaneh izbori storili na našu škodu, samo da budu zibrani talijanski deputati.

Kada su komac bile izborne liste van stavne, da se more svaki osvedočit je nutre al ne, i da ih more ako će prepisat, šli su naši ljudi na talijanske podeštarije v Istre kako va Kopar, Parence, Opertalj, Motovun, Piran i drugamo, da bi prepisali liste, kako to zakon dopušeuje, pak mislite da su njim jih dali? Dakako! Rekli su našem ljudem Talijani: „Nanke ako pride Bog svemogući z neba, ne ćemo Vam liste dat“. Naši su to se zna rekurili, ma dokle je prišal rekurs nazada, pasalo je vreme za reklami i ni se moglo već liste popraviti, sa svem tem da su bile strašno falsifikane.

Va teh listeh bilo je zapisano stotine i stotine mrtvih Talijani, pak su kasneje na ime tih mrtvih drugi glasovali, to se zna za Talijana. S druge strani pak bilo je na stotine i stotine našeh van pušćeno, a to sve samo za to, da nebi balotali za našega čoveka, e proti talijanskomu deputatu Bennati, ki je sam rekal da magari živ ale mrtav, on da mora poć va Beć.

Prišli su izbori. Ča nisu Talijani z listami presleparili, to su dofinili pul sameh izbori. Naše ljude nisu pustili glasovat, zač da jih komisjon ne pozna, al z drugum kakovum skužum, tako se je dogodilo va Škofjajah, Kašteliru, Lazaretu, Motovunu i druguda. Al pak nisu naše ljude nanke pustili va salu od izbora, kako se je to dogodilo va Oprtje. S druge strani su pak pustili glasovat svoje ljude po tri, četiri, ja i po četrnajst puti svakega. Tako da je kapitanat moral hitit dole izbora va Pule i va Oprtje.

Ča nisu mogli Talijani presleparit, to su kupili. Za vreme zadnjih izbora delali su Talijani v Istre velu trgovinu z glasi. Plaćali su po krunu, dve, tri, četire i više svaki glas. Va Sanvičente su Talijani na dan izbora odprli pravu butigu za glasi. Tu vam je bil banak i čovek za bankom, ki je glasi kupoval onako, kako se kupuje svake vrsti blago. Talijani su malo marili za to, da se to po zakone ne sme delat, njim je bilo samo do tega, da budu na svaku silu zibrani Talijani. Va Sanvičenti su potrošili samo za kupovanje glasi preko četire tisuća krun. I radi tega kupovanja već ih je nekoliko va pržune.

Talijani v Istre imaju još i drugi način za varat pul izbora. Va nekeh gradeh Istre biva puno Talijani s preko mora, naime z Italije. Takovih ima samo va Pule više tisuć. Ti Talijani nimaju pravo kod našeh izbori glasovat, zač su z drugoga kraljestva. Nego Talijani v Istre si zato nisu puno glavu terli. Oni su lepo sve Talijane s preko mora stavili va liste i svi su prišli za Talijane glasovat. Kapitanat je tu slepariju videl i zračunal, da je samo va jednoj sekojce grada Pula glasovalo protuza-

konito preko sto Talijani s preko mora i radi toga je ti izbori dole hitil. Nego su Talijani valje skočili va Trst i tamo su opravili da ti izbori valjaju, premda su bili tako protuzakonito izvršeni, da je bilo Bogu za plakat.

Je čudo da su Talijani v Istre na ta način predobili? Ni, braćo, a još manje kada se pomisli da su potrošili pul oveh izbori za agitaciju, za kupovanje glasi i drugo svega akupa preko pedeset tisuć fforini. Mi pak z naše strani nismo potrošili ni solda, zač znamo da se kupovat i napajat prodance ne sme, jer je to nepošteno i protuzakonito, tako da se za takove stvari gre pod kriminal, kako su to stavile oblasti i Talijane va Sanvičenti. Mi smo se samo borili s čistem poštenjem našega pravednoga i poštenoga puka.

Nego sve te sleparije, sva ta kupovanja nebi bila Talijanom va petoj kuriji niš pomogla, da nisu za Talijana glasovali izdajice svojga roda i jezika.

Talijani su predobili samo z onemi 22 glasi hrvatskeh aliti slovenskeh fiducijari iz Rukavca, Veprince, Lovrana i Mošćenice. Samo ovem nesrećnikom, ki su bili pripravnj svoju domovinu, svoju starinu i svoju domaćinu zatrt i predat ju slovenskemu ljutemu neprijatelju Talijanu more Bennati zahvalit, da će poć va Beć. Nego to njihovo delo bit će prokljeto dok bude v Istre jednoga domačega čoveka, a svi Slovenci ovega sveta proklinjat će ih dok njim bude imena i spomena.

Onim zavedenim ljudem, ki su za takove fiducijere glasovali, more se oprostit, zač nijedan od njih ni ni sanjal, da te ti fiducijari moć glasovat za Talijana Bennati, nego fiducijarom sameni nemore se nikako oprostit, zač oni su jako dobro znali ča delaju. Da bude pak svet znal ki su ti nesrećniki, ovo njim imena:

A. Rukavac:

1. Kinkela Frane Lovrinov, D. Rukavac 1.
2. Crnić Ivan, župan, G. Rukavac 19.
3. Sušanj Frane Ivak, župan, Kućeli 22.
4. Ferlan Viktor Mišatić, Puhari 24.
5. Josip Srdoč, Matulji 17.
6. Vicko Dubrović Sloearić, Pabri 20.

B. Veprinac:

7. Mate Žiganto, Poljane.
8. Mate Bačić, Poljane.
9. Ivan Andrečić, Veprinac Tumpići.
10. Angjelo Stiglić.

C. Lovran:

11. Bassan Anton p. Mata, Tuliševica 140.
12. Jakovačić Andre, Sv. Francisk 59.
13. Viretnjak Ivan Juretov, Tuliševica 65.
14. Sellovisig Francesco, Lovran.
15. Grossmann Guglielmo.
16. Zagabria Vincenzo R., Sv. Francisk.

D. Mošćenice:

17. Fortunato Descovich, Draga.
18. Anton Dražul Bučić, Kalac.
19. Andre Bračić Marić, Mošćenice.
20. Josip Perišić Maras, Mošćenice.
21. Mate Lazarić Kavalier, Mošćenice.
22. Ivan Ivantić Škrbac, Mošćenice.

Neka njim Bog prosti, narod njim nikada oprostit neće.

I s temi hrvatskemi 22 glasi su Talijani v Istre predobili, pak još imaju

kuraja kantat „vitoriju“ i govorit, da je Istra čisto talijanska zemlja.

Delajte gospodo Talijani v Istre ča čete, ma nećete dokle čete, zač je svaka sila za vremena, a Bog sudac do vieka!

Iz sjednice občinskoga zastupstva u Kastvu.

Naše vredno zastupstvo u Kastvu obdržavalo je svoju sjednicu dne 20. pr. mj. Razpravljalo se je triezno kao uvjek o raznih stvarih, kakovih pet ura zajedno. Stalno će i šire občinstvo zanimati njeke stvari, i mi jih eto, da izpunimo naše obećanje, dajemo na znanje po bilježkah našega naročitoga izveštitelja.

Za domaći hrvatski jezik.

Gospodin glavar počeo je čitati njekakov dopis zemaljskoga odbora ili junte. Zastupnici počeli su mrmljati i bućiti i prigovarati, da oni talijanski nerazumiju, da bi junta morala pisati občini hrvatski, kako svi razumimo. Čestiti starac-zastupnik Stjepan Simić iz Liseca ustao se je, pak predložio, da bi občina morala vraćati talijanske nerazumljive spise, i zahtjevati, da i junta piše občini hrvatskim, svim razumljivim jezikom. Govorili su za to i drugi zastupnici. Odnosni predlog bio je prihvaćen jednoglasno i oduševljenjem. U sjednici bio je i Ludwig Sussan. Mnogi su rekli da je samo za to došao da izvesti za „Krivu“. Zastupnici se ni malo neobaziru na njega, prezirom ga gledaju ili ga u obće negledaju, i vrše svoju dužnost po svojoj savjesti. On sam je do prema svrsi sjednice šutio kao drvo. Nije se ufao glasovati proti predlogu. I on je glasovao zaj. Tolika je moć pravedne stvari, da javno proti njoj nemože ni jedan Ludwig Sussan.

Zagriženost junte.

U istom dopisu rabi junta uz je dine nazive naših imena u občini njekakve druge. Svakomu mjestu u občini prikrupe njekakvo drugo posve novo, izmišljeno, skovano ime. Vele da je asesor Cleva skovao ta i druga imena po ciloj Istri. Za takove dakle ludorije plaća ga pokrajina, plaćamo ga mi sa 5000 kruna na godinu. Bog zna, nije li za te svoje kovanice još i kakovu posebnu plaću dobio. I zemaljski odbor ili junta je toli zagrižena, da ta skovana imena i za naša mjesta rabi. C. kr. vlada nije od početka toga ni viditi htjela. Sad kad vidi, kad njoj se je dokaze pružilo, šuti. A to se sve čini zato, da nas se i s imeni pripravi za blaženu Italiju. Občinsko zastupstvo protestovalo je jednoglasno proti takovomu postupku zemaljskoga odbora i odlučilo poslati svoj protest također u Beć. Tako se pošteni ljudi zauzimlju za svetinje puka.

Utok proti občinskim izborom.

Vinko Dubrović, Andre Ružić, počkrižan po dru. Krstiću, Sušanj Francesco, župan, Matetić Frane i dr. Ivan Krstić — baš liepa cinkvina — podneli su utok proti občinskim izborom, obavljanim mjeseca novembra. Izbori da nisu bili županom u Zvončoj, Kućelih, Bregih i Gornjem Rukavcu osam dana prije oglašeni, a to da je protuzakonito.

Zakon neveli da se ima izbore oglašiti županom, nego da se jih oglasi na mjestu običnom za rasglase u obćini, a to je predsjedje obćinskoga ureda. Tu su bili oglašeni ne osam nego devet dana prije početka izbora. Nego Krstić je morao nešto učiniti, da otkoda svoje vjerno i one koji ga plaćaju. Tako je i pokrio sramotu, koju bi bio doživio, da je došao sa svojom družbom na izbore. Koliko glava broji ta družba, pokazalo se je kod izbora za IV. kuriju. 2 Brezana u Klani i 40 njih u sekciji Rukavac. I to je sve proti kakovih 800 i više čestitih naših muževa.

Još jedan utok i dokaz kako „lažni Istrani“ čuvaju „domaćinu“ i starinu.

Medju priobćenji, na samoj svrsi sjednice, počeo je g. glavar čitati: „Al signor Vincenzo Dubrovich e consorti, Franciđi 20. Non sono in grado di prendere in pertrattazione il suo reclamo...“ Što tje opet to, mi toga nerazumijemo, nećemo da slušamo talijanskih dopisa. Tako su klicali zastupnici. I glavar zbilja nije mogao dalje, a jedva da se je i ono čulo, što je pročitao. A znate što je to bilo? C. kr. kotarski glavar Scarpa odgovarao je onim dopisom šjoru Vincenzo Dubrovich i konsortom na njihov reklam od 10. decembra proti izboru izbornika u sekciji Rukavac za IV. kuriju. Gosp. c. kr. kapetan njim veli, da nije u stanju uzeti u razpravu taj njihov reklam, i to z razloga, jer takovi utoci nisu zakonito pristupivi, na dalje da nije istina, da bi se bio izbor prije od ustanovljene ure zatvorio, niti ono što vele glede intimacija k izborom, i da se je kod izbora postupalo na temelju listina, proti kojim nebijaše zakonitoga reklama.

Radi bi znali, jeli su i drugi c. kr. kapetani odgovarali na utoke, kakovi po zakonu nisu pripušteni, ili je samo c. kr. kapitan na Voloskom toliko galantan, da je odgovorio šjoru Dubrovichu i konsortom i gdje nije bio dužan. Neznamo niti, da li je isti gospodin c. kr. kapitan odgovorio na njeke molbe birača iz obćine veprinačke i mošćeničke, koje su bile hrvatski pisane. Neke bude kako će; c. kr. kapetan odgovorio je šjoru Vincenzo Dubrovich i konsortom i odbio jih je i za neistinu, za laž je proglasio ono, što su u utoku tvrdili. I odgovorio njim je talijanskim jezikom. To će reć da su šjor Vincenzo Dubrovich i consorti pisali c. kr. kapitanu talijanski, a to znamo mi iz toga, što gospodin kapitan odgovara onako kako mu se piše. Sad vidite kako ti „Istrani“ (sada već nisu ni Slaveni) čuvaju „domaćinu“ i „starinu“. Talijanski pišu kako naš puk nerazumi, pišu talijanski kako da smo sred Italije.

Upravno vieće u Klani, nečuvani postupak junin.

Već prije tri četiri godine bila je došla nekakva molba od njekih iz Klane za posebnu upravu. Obćinsko zastupstvo bilo jih je uputilo na zakon. Nek učine molbu kako zakon zahtjeva, pak sa strane obćinskoga zastupstva neće biti nikakva prigovora. Oni iz Klane već se nisu oglašili do novijega vremena. Došla je pak i obćini u ruke nekakva molba, sastavljena talijanski od dra. Costantini i podpisana na prvom mjestu

od župana Šustara, pak i od drugih, ali sve jednom rukom. Dokazalo se je, da je molba bila nevaljana, ako ne prevarski podpisana. Zamukla je opet stvar za nekoliko mjeseci. Na jednom dođe obćini dopis od slavne junte, u kojem se kaže, da je dozvolila Klani vlastitu upravu, i obćini nalaže, nek poduzme sve potrebno za obavljnje izbora za upravno vieće. Bilo je to u doba, kad je obćinsko glavarstvo imalo pripraviti listine za obćinske izbore i troje listine za carevinsko vieće, pak proračun i obračun. Obćina bila je medjutim pitala juntu, da njoj pripošalje molbu, da ne bude prigovora, kako prvi put. Junta je odgovorila da to obćinu ništa nebriga. Župan Šustar, ili valjda drug Krstićev, dr. Costantini za njega, potužio se je kod junte, da izbori za upravno vieće još nisu raspisani. Obćina je odgovorila, da nemože sve na jednom, da u na redu obćinski izbori i oni za carevinsko vieće, pak da će doći i oni za upravno vieće u Klani. Junta je na to odgovorila da nije bila sila obaviti obćinske izbore, da se je moralo prije one za upravno vieće, i nek se to odmah učini. Koja je vratja sila gonila juntu sa timi izbori za upravno vieće? Obćina, matica, da je svakako prva, nego li njezini pojedini dielovi! Tu je moralo biti nešto drugo po sriedi. Nije druge nego da je junta mislila s tim upravnim viećem agitirati za talijanskoga kandidata; da je mislila, ako ne drugo, da će se kod izbora upravnoga vieća puk posvaditi, pak da će Talijani u mutnom lovit. Drugačije se nemože tumačiti njezine žurbe. Ako su obćinari klanjski bili 50 godina bez upravnoga vieća, mogli su čekati još koji dan ili mjesec. Oni nisu ni silili. — To su činili samo ono par njih, koji su u neprestanoj svezi s Talijani, s Krstićem, s Costantinom u Voloskom. U ostalom varali su se ljuto i ovi, i njihovi pajdaši asesori i zemaljski kapetan, ako su mislili da će sa upravnim viećem dobiti za talijansku stranku obćinare klanjske. Ovih može biti više, koji možda žele upravno vieće, ali se za to, osim možda dvojice trojice, nebi prodali Talijanom ni za živu glavu. Oni su svakom prilikom pokazali da ljube svoju vjeru, svoju narodnost, svoj jezik, da su katolici i Hrvati. To su pokazali i sad uza sve makinacije talijanskih agitatora Krstića, Costantina i njihovih patrona i ujedno pajdaša u Poreču.

Listine za upravno vieće u Klani su izložene, a zastupstvo imenovalo je odbor za riešenje možebitnih reklama.

Boj za slobodu.

Tamo dale va Afrike, recimo da se bolje razumemo, tamo dale okole „kape de bona Speranca“, leži od Boga blagoslovljena zemlja. Na njoj vam ima svakoga dara božjega: tusta polja, debele šume, a blaga, da ga je milo gledat. Va svojoj utrobe pak skriva nebrojeno bogatstvo zlata i dragoga kamenja. Ta zemlja zove se Transval. U njoj živi puk imenom Buri. To je narod miran, bogabojeći, ki nad sve drugo ljubi slobodu svoje domovine i svoju rođnu zemlju. Kada su Buri pred nekoliko stotin let tamo prišli, bila je ona zemlja divlja, pusta, neobćelana. Strojimi žulji i potom od svojga obraza upitomili su zemlju, prokrčili sredovečne šumi, uredili puti i ceste, premostili vode i potoke, pak udelali i nekoliko najpotrebitijeh željeznica. Tako su va mire i blagoslove božjem uživali plod svojga truda.

Nego, govori se, vrag nikad ne spi. Čemo valje vitet za?

Njih najaci smet je Englez. A mi znamo ča je Englez. On bi tel sve ča je lepjega i boljega na svetu, da je njegovo. Tako i onde. Njemu su već više vremena zasubice rasle, za onim bogatim zemljom, pak je iskal prigodu, kako bi mogal onu zemlju poda se obrnut. Ni on gledal, ako je to pravo i pošteno ni ča će svet reć, nego samo da ju ima. I prekolane negde va setembre se je podnal to storit. Nego se je va račune jako prevaril. On je misel, da će s kum tisućim soldati oni puk lakko poda se skućit, pak mirna Bosna. Ma ni to šlo tako na lahko, aš se je puk zdignul kako jedan čovek, i muško i žensko, staro i mlado sve se je latilo za pušku da očuva svoju domovinu od neprijatelja. Kada je Englez videl, da su Buri trda kost za njega, poslal je dole vojski više nego je bilo svih Buri skupa, tako da je na svakoga vojnjućega Bura prišlo prečno 4 do 5 englezkih soldati. On je poslal dole niš manje lego 230 tisuć soldati i 500 kameli, a Buri su imeli samo neć preko 50 tisuć ljudi i 80 kameli, pak za svom tem ni mogal Englez prit Burom do živega, a već vojnu skoro leto i pol. Računa se, da je va tej vojske poginulo do 40 tisuć Englezi neračunajuć samo ranjenih i bolnih. To će reć, da je Englezi palo skoro toliko, koliko je bilo sve burask vojski.

Pređ ki mesec proglasili su Englezi, da je vojkovanje već fnjeno, nego poj vraže k vragu, sada čitamo po novinah, da se tamo dale Englezom trda piše, da su jih Buri par puti dobro potakli, pače da su zašli va engleski poses.

Za pravu istinu reć, ni naroda na svete, ki ne želi Burom svaka sreću, aš oni se bore na život i smrt za poštenu stvar proti nezasićen Englezu, ki bi njim tel zarobit njih domovinu, ki bi tel oni slobodni narod zakvaćit kako mačka miša. Vas svet se čudi žilavosti teh Buri, ki toliko vremena trdo stoje proti moćnom Englezu, ki delaju upravo čuđa od junačstva. Kako i ne bi? — Tu njim ne gre samo za kruh, tu njim gre za njih domovinu, ka oni tako silno ljube.

Ne mislite, da se tamo tuču samo muzevni ljudi. Aj no! Tamo ti se je sve zdigunalo na nogi. I stari i deca, pače i same ženske, sve, ča je moglo pušku nosit — a to za niš drugo, nego da očuvaju od neprijatelja svoju milu domovinu. Doma svi samo ostali slabi i nemoćni. Pak baš zato, ča se oni ovako složno bore, da očuvaju svoju domovinu, baš zato nemože jih Englez podjarmit. Pul sve svoje silne vojski ku je već dole poslal, pitaju opet engleski vojskovođe, da njim se još ča prvo pošalje najmanje 50 tisuć soldati. A, vidite malo, ča će reć sloga buraska požarena od silne ljubavi do svoje domovini.

Zač smo mi sve ovo napisali? Za niš drugo, nego da našemu puku stavimo one junačke Bure za izgled kako treba ljubit svoju domovinu, kako treba bit pripravno i život za nju dat.

A kako delaju neki ter neki pul nas? Za zdelu leći prodali bi domovinu magari i Turku. Pak ne samo, da svojem ponašanjem izdavaju svoju domovinu, lego još i sami sebe prodavaju kako nemo blago. A, je to dostojno čovečje časti? — To će svaki reć, da ni. Ali vendar tako su delali svi mački. Ja, oni su izdali svoju domovinu svojmu i našemu neprijatelju — Talijanu, koji pak neće falit gledat, kako bi nas opet vrgal pod gladnu Taliju. —

Dopisi.

Carigrad 31. prosinca 1900.

Veleučeni gospodine uredniče! Danas kad ima ovako lepkih i hitrih parobroda, lasno je čovjeku putovati. Najavio sam se bio kod Vas baš dan prije sv. Lucije, a eto me sada u bielom Carigradu. Kako sam Van već reko, išao sam u Kastav onaj dan po svojem trgovačkom poslu. Na dan sv. Lucije išao sam u crkvu sv. Jelene k sv. misi. Crkva bila dubkom puna. U jednoj klupi opazio sam njeke gospodjice i odmah uvidih da to nisu Kastavke. U pol mise

ustane se jedna iz klupe, te ido smijeti se i ogledavajući se oko sebe kao kakva hečka koketa izmedj onog pobožnog puka. Sav puk ju motrio, misleći da je luda. Ja pak kao trgovac, poznajući mane ljudake, procienih, da to mora biti nekakva hečka ultra koketa ili pako čifutkinja. Njeki gospodin iz Ljubljane, što je tik mene stajao, hćeo već da ju pogradi i odstrani, nu ja sam ga pridržao radi slabosti. Što bi se bila mogla dogoditi. Poslije popital se za nju i doznah da je to bila prava rođjena Opatijka. Vriedno bi bilo da se takvu bezbožnu koketu ovjekovječi u Vašem čienjenom listu.

Veoma mi se dopada taj dialekt u kojem Vaš list pišete. Akoprem sam iz ravne Slavonije, ipak razumijem Vaš „Narodni list“, a zato će i Vaši štioeci razumjeti i ovo što sam i ja napisao. S Bogom! Drugi put javiti ću Vam se iz Prilipa, rodnog mjesta Kraļjevića Marka. Sretnu godinu želi Vam Vaš A. Zoranić, trg. putalk.

Mi smo se popitali tko i šta je ta krasotica, i zbilja doznasmo na našu žalost, da je iz Opatije. Imena nećemo da kažemo, jer Poštedit ćemo ju, jer akoprem naša najkivnija narodna protivnica ipak je Hrvatica po rodu i jeziku.

Rukavac dne 5. siečnja 1901.

Bog neka nam da mir i sveti blagoslov, zač drugačije mi čemo propast. Kako i pas mačku a mačka pasa gleda ovde puli nas otac sina, mat kćer, susjed suseda, brat svojega rojenoga brata. Pomislite to je pul nas, kade je bil sve do sada mir i sv. blagoslov. To su krivi sve ti nesrećni partidi. Otac kričti, da te ga prodat pod Hrvataku, mat kričti, da će morat pladat na kokoci i svi krićimo kako neki ljudi, a neznamo brižni ni zaš, ni za ča. Pul nas je pravi turan babilonski! Ma nikad nismo još pitali sopeć zaš njim mešnjica kričti, ale armunika kanta, ale pak sopela sope. Kada bimo jih pitali, bi nam se nasmeli i rekli: Va mešnjicu i sopela moramo puhat i prebirat s preti, a armoniku moramo natezat! I mi Rukavčani smo vam prave mešnjice, sopeli i armuniki, zač ki zna bolje nas napuhnjavat, njemu mi lepše sope, a oni još i veći trubili od nas, još i lepše tancaju. Ki pak to puha va nas? Krstić zna dobrahno, a Sloćarić još bolje, a Lovrina najbolje nas napuhnjavat, pak ti krićimo i sopemo kako svi hudici. Svi skupa sopemo da smo za starinu. Starj naša navada bila je da živemo va mire i va sloge, a sada? Starj naša navada je bila da živemo va mire i va sloge s Opatijci i Vološćaki, a sada? Vološćake je strah poč va Rukavac, da jih Rukavčani ne daju s kamenem, a Opatijce je strah poč va Bregi, da jih Brezani ne daju s kamenem. Je to starina? Prvo smo Vološćake i Opatijce držali kako braću, a sada ih gonimo kako najveće neprijatelje. Kada nam je prefalilo muki, cakara al ča drugo, ala v Opatiju al pak na Volosko, dokle nas Bog pomore. A sada ala s kamenem! To je starina. Ki pak nas vadi da tako delamo? Oni ki znaju va nas puhat i ki znaju nas napuhnjavat. Nam ča se braćo Rukavčani mira, a s njim će prit i sv. blagoslov. Opatijci te nam sve odprostiti, zač znamo da te nam dobro, bolje nego Krstić, ki od balotacijoni žive. Vološćaki ako ne gredu va Rukavac svaku nedelju, sve misle da njim neć fali. Dunke svi budimo prijatelji i dobri ljudi, pak će med nami ovladat sveti mir. A krivi smo mi, zač mi smo se dali napuhnut, od Krstića i slo smo storiili. Ja, braćo Rukavčani, da ni bilo našeh, lovranskih, mošćeničkih i leprinačkih fiducijari, poslali bimo bili va Beč našega Laginju, a tako će poč Talijan Benati, ma za malo vremena samo, zač naš cesar neće bit kuzenat ni s ovem parlamentom. Mir budi s nami!

Kučel.

Pišu nam iz Zameta dne 7. januara: Kako druga društva, tako je i zametka „Sloga“ na sadnji dan leta priredila zabavnu večer za svoji člani. Ako je i bilo on večer slabo vreme, za sen ten se je dosta velika dvorana Ffindlerove gostione napunila s domaćem ljudi, a bilo bi jih prišlo još i više,

da jih ni šlo čuda v Reku na polnočnicu. Sveta ljudi je bilo okole 150. Tu se je zabavljalo i veselilo do mile volje. Pevači odpevali su lepo i složno nekoliko naših hrvatskih pesama a odbor je zabavljao ljudi šalami i igrama i razveseljeval jih je z lepimi umetniškim ognjicij i raketicama. Okol jedanajste ure prišli ti je štrta starac va kožužu za dugun sivun bradun, na pol slep i gluhi, vas se tresnu i komad se premikajuć napred. Pravi starac, komu su već bili odrojeni ne dani, lego minuti njegovoga življenja, a to se je poznalo i po njegovom slabem drhtaven glasu. Sve je pucalo od smeha njegovomu držanju i govoru. Ta starac prikazival je umirajuć devetnajsti vek. Kad je počelo tuć pol noći svi su gosti udrlili z bombami i pupčići na starca, ki je on hip zginal, da ga ne bude nikad više nazad. Na to su se sveće pogasile, zastor se zdignul i pokazal ti se vasa bengalsken svetle anjel, ma pravi anjelić, ki je nosil v rukah leto 1901. Va ten hipe (prven od dvajsetoga veka) pozdravili su pjevači „Sloga“ milu domovinu, da su zaprevali za sun dušun'ou našu „Lepa naša domovino“. Da ti je bilo stat, drago moje, on hip med oni ljudi i videt jih kako pobožno gledaju va onega anjelića i kako stojeć i sokrivene glave poslušaju pjesmu, ti nebiš bil znal si l' na nebu al na zemlje. A da ti je pak za ten bilo videt ono mešanje ljudi, kako jedan drugemu navešduju novo leto, slišću ruke i bušaju se, od veselja bi ti bila prišla suza na oko, kako i je prišla tolikem. Bože mili, još nisan ama nikad videl takove slošćine i ljubavi va jednen držnvtu, kako on večer. — Nego kako malofali vavek se najde sneti mej sešćinu, tako ti je bilo i tamo neć takovega. Onen neken ter neken našen prijateljen ne čemo za sada drugo reć, nego da se neka drugi put malo dalje od nas drže, kad se neznaju bolje ponašati. — Mi se zahvaljujemo vremen odboru, ki nas je znal onako lepo pozabavit i prosimo ga, da bi ovega pusta privedil još ječlan veselicu, da nam ne bude za potrebu po inat drugamo veselja, lego da ga budemo imeli doma i da se budemo sopena onako bratski skupa zabavljali, a mi pak čemo gledat, da budemo vavek onako složni i da se budemo ponašali kako pametni i razboriti ljudi.

Domaće vesti.

Porod jednoga principa na Voloskem. Na 3. ovega meseca porodila je prejasna nadvojvodkinja Augusta, supruga prejasnog nadvojvode Josipa Augusta, u Voloskem jednoga nadvojvodu. Prejasna nadvojvodkinja i novorojeni princip su posvema zdravi. Radi tega veseloga događaja bilo je dan za tim Volosko svo z banderami okrunjeno. Ovo je već drugo dete, ča ga je prejasna nadvojvodkinja porodila na Voloskem. Neka Bog pozivi nju i prejasnu njiju familiju na mnogaja i mnogaja leta.

Profesor Spincić i monsignor Zamlić na krstu malega principa. Ponedjeljak na 7. ovega meseca obavilo se je kršćenje malega principa va ville barona Rayers. Krestil ga je voloski plovna monsignor Zamlić uz asistencu gosp. profesora Spincića. Novorođeni nadvojvoda dobil je na krste ime Ladislav. Za kuma je bil princ Leopold, ded novorođenoga princea, a kumoval mu je namesto bavarskega regenta Luipolda. Prisutna je bila i prejasna princeza Gizela, kć našega prevredloga cesara, sa sinom principom Jurjem, a bila je ond i nadvojvodkinja Dorotea sa dvie kćeri i više drugih dama. Dete je nosil komornik grof Zichy, a s njim je hodila dvorska gospa Szapary. Posle krsta sabrali su se svi nadvojvode i nadvojvodkinje sa profesorom g. Spincićem i monsignorom Zamlićem va posebnoj sale, kade se je sa šampanjom nazdravljalo novorođenomu nadvojvodu.

Sproved grofice Paule Széchényi rudj. pl. Klinkosch bil je subota na dan 5. jenara. Sveta je na sprovede bilo puno, za svem tem, da je on dan bila silna zima. Mej drugimi videli smo i našega gosp. načelnika i g. V. Tomićića. Gosp. Tomićić nigdere ne fal,

kade je treba kakovo dobro storit. Bilo je puno karoc, puno gospode, a bili su i pompieri i veterani. Pokojnicu su peljali va prelepoj mrtvačkoj karocci četiri konji. Z jednom besedom, sve je bilo tako uređeno tako bogato i gospodski, kako se još v Opatije i na Voloskem ni nikada ni videlo. Svaka čast gosp. Franu Doberletu, našemu bratu Slovincu, ki to zna tako lepo uredit.

Skupščina „Bratimstva“ na Voloskem. Na 29. decembra p. l. bila je glavna skupščina društva „Bratimstva“ na Voloskem. Na istoj bilo je pročitano izvješće tajnika i blagajnika, iz kojih se razvidi, da je društvo „Bratimstvo“ i leta 1900 napredovalo. U odbor bili su na novo zibrani stari odbornici g. dr. Fabianić, predsednik, g. Viktor Tomićić, blagajnik, g. dr. Ivan Pošćić, tajnik. Na toj skupščini doznali smo, da su naši vrlj demorodci na Voloskem zaključili čim prej storit na Voloskem „Narodni dom“. Da Bog da bilo to ča prej, na veselje svim nam!

Domaća plesna zabava na Voloskem. Naši mladići na Voloskem improvizirali su na 5. ovega meseca jednu domaću plesnu zabavu u dvoranah kuće br. 8 u Voloskem. Sa svim tim da se je zadnji dan odlučilo privedit ta ples, i sa svim tim da je subota večer bilo baš sakrabojsko vreme, ipak je ta zabava jako lepo izpala. Plesalo se je, pjevalo lepe naše domaće pjesmice i nazdravljalo sve u šestnaest do bele zore. Nadamo se, da će nam naši mladići učinit još kn ovako lepu zabavicu.

Pomutila mu se je pamet. Već jedno 20 dan bival je va Schweizerhofe pul Stribić jedan mladi advokat iz Mitrovice, neki dr. Frane Kucelić. Već pred više dan počelo se je siromahu mešat va glave. Petak na 4. o. m. zapadne pak mu je tako zavrtele, da su morali poć po doktora Fabianića, ki je odlučil, da bi se ga moralo peljat v Reku va špital. Težkom mukom nagovoril ga je dr. Fabianić, da je šal s karocem, kompanjan od pulicaja, va špital rečki. Kad su prišli va špital, počel je siromah delat takove kumedije, da su mu morali stavit stomanju od munjenh. Vela škoda za tako mladege čoveka.

Još jedan komu su se možjani zmešali. Seguro svaki od Vas pozna onega dobrega doktora Ambroza s onum velum brađun. Ja mislim da ni kuće v Opatije i na Voloskem va koj ni bil dr. Ambroz. Ovi dni se je siromahu od vele skrivi smutila pamet. Počel je svem i svakemu govorit da je sada Opatija njigova, da ju je kupil za nekoliko milijni ferini, da te sada svi stat dobro, i takove stvari. Njigovi prijatelji dali su ga odpeljat na kliniku va Beč, da bi mu se morda zdravlje povratilo. Puno je temu krivo vilo siromaštvo, slabi ale nikakovi dobitki, a veli stroški. Pomislite samo va malem mestu kako je Opatija, je niš manje nego dva jset i pet dahtori od medicini. Tu je skoro više dahtori nego bolnici. Kako se more tu živet?

Teatar u Opatiji. Kako po običaju otvorio se i ove godine na dan Trih kralja. — Predstavljala se vesela igra: „D opust za p edep su“. Igra sama po sebi nije od najstretnijih. Prvi čin joj je prilično dosadan i rekli bismo, da je skoro savišan, jer kada bi i izostao, igra ne bi na tom ništa izgubila. Nego to je, kako već napomenusmo, vesela igra, — a gradjena je na način običnih „Schwanka“. Izvedena je pak bilo dobro, osobito nekoji su prizori upravo majstorski odigrani. Najveću pozornost svratio je na sebe gosp. Othmar Lang, koji je u ulozu fabrikanta Arnan, svojim u istinu krasnim i naravnim načinom prikazivanja kroz cielu večer držao obćinstvo u dobrom razpoloženju. U njemu se već na prvi mah razpoznao pravoga i valjanoga umjetnika. U ostalom cielu ensemble nije loš, premda po prvjoj predstavi ne možemo da prosudimo vrstnoću svake pojedine sile.

Naše prijatelje, kem smo poslali predplatni arak za „Narodni list“ prosimo, da nam te arke ča prej moguće nazada pošalju, da moremo svoje račune va red staviti.

Pametna beseda. Zadnji četvrtak na 3. ovega meseca, kada su bili izbori za petu kuriju neki su mački na Voloskem napili par malac, da vviše okole po mestu: Eviva

Istrija italiana, i eviva Italija. Ti mulci pijani kako beštije, zijali su vam po kuntradah i derali su se, kako da su ponoreli. Prišli su i na porat, pak su i ond pivali onu bedastu talijansku: Nella patria de Rossetti, i kričali su: Eviva Italija! Na to su im rekli neki Cozoti, ki su ih čuli: Cantate, cantate, perche siete sazi, ma vorrei vedervi in Italia, dove che si muore di fame e di freddo, ja vorrei vedervi, se avreste coraggio di cantare! A to će reć po našu hrvatski: Pjevajte, pjevajte, zač ste siti, ma bimo Vas otevl br. 8 na Voloskem, kade se umira od glada i zimi, tamo bimo vas radi videli, ako bi vam volja prišla za pjevat! Ča ni to pametno rešeno? — To bi morali naši mački zapisat za uho.

Ukradena kokoši. Na vilju izbori za V. kuriju, to je po noće od 2. na 3. jenara o. l. pokral je neki g. Virantu na Voloskem šest glav kokoši. Istu noć su nepoznati tati kod kuće br. 8 na Voloskem provevali, da bi odprli jene železne vrata. I ovde moramo reć jenu žalostnu istinu. Dokle ni puli nas bilo svake vrsti Talijani, nikada se ni znalo za nikakovu kradnju. Otkada su se pak na Voloskem naselili neki Talijani, tu već ni čovek siguran, kada pusti kns robi preko noći vane. — Lepo čemo tako naprvo poć!

Neka se providi! Va zimsko vreme, kada je velika sekada, ni Zerte, ni na Portiće, a ni na Dražice ni moguće, da bi se ki mogal ukrcat va barku. G. Ivan Fiamin je pred tri ale četire leta, kada se je ono popravljalo na Dražice, prosil oberinženjera s Trsta, da mu da 60 fjiorini, pak da će on dat zapret onu skulju, ku su onputa pustili va mule, pak još do sada nima nikakovega odgovora. Mi pak govorimo: Neka se jedanput već temu providi, zač i naši barkarioli plaćaju patenta!

Električni tramvaj iz Matulj u Opatiju. Jedan naš prijatelj nam poveda, da je pred malo vremena nadinženir Munz, ki ima graditi električni tramvaj iz Matulj u Opatiju, pisal, da će se ta tramvaj počel delat va febrare mesece ovega leta. Nam bi to bilo jako drago, ma za reć istinu, mi smo va teh posteh Toma neverljivi. Kad se bude počelo delat, onputa čemo verovat Nam se najme čini jako čudno, da bi erar pustil delat železnicu na onako uzkoj ceste, kako je na Voloskem. Da se to zgodi, onputa bimo svakako morali računat svaki dan na tri četiri ubijeni od tramvaja. Najprvo neka se cesta širi, al neka se stori nova gornja cesta, pak onputa neka se dela tramvaj.

4 i 1. Ljudi nas pitaju, da ča je ono misel duhtor Kostantini z onemi karticama, keh je stavil z bandom vanka i na keh je bilo napisano 4 i 1. I mi smo se čudili ča je to moglo biti. Ja sam to tumačil tako, da su se puli zadnjih balotacioni mački prodavali po 4 soldi i po 1, a jedan drugi je govoril, da ono 4 i 1 znamenjuje 4 tovari, keh će jedan fanjeki čovek gonit i mlatic. Ki ima od nas pravo, jedan ale drugi? Morda oba.

Kostantini je vapil: Živio! Na dan 3. jenara neki pijani Leprincani, ki su bili s duhtorom Kostantinom na Voloskem, rekli su mu: Ala ču, duhtor, ako si naš Istrijan, zavapil s nami: Živio! Kostantini, ne znamo ale od straha, ale od česa drugega, zavapil je na sva usta po nekoliko puti Živio! Nać ti čovek pride. Nego on ni va tem hipe sigurno ni pomišljat na Danta Kaligneri, ki se je na to moral nekoliko puti obrnat va grobe

Krstić beži gambelevade z Opatije. Neki dan su imeli Nemci v Opatije nekakav sastanak, da se dogovore poradi rendi. Krstić je otel i tn da stavi svoj nos, ma su mu Nemci sportučili po pulicaju, da neka njim ne pride blizu, zač da te ga na vritnjakeh vanka hitit. Kada je to Krstić čul — šla on ča z Opatije, kako da ga svi djavil gone. On pobostrićka misli, da je Opatija neć onakovega kako Kucelić, ale Bregi, a Nemci da su Pepići Rubeši, Osojnaki, ale pak Lovrine i Sloarci!

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru prijeli smo od g. Vinka Mavričić iz Drage Mošćeničke za oprost od čestitanja 3 kruno; od g. Rudolfa Permana iz Jušići, br. 16, 4

krune, sabranđ na predlog Josipa Jušić p. Frana iz Jušići dne 6. o. m. u družtu kod g. Ljudevita Vlah u Jušićih.

Poziv. Pjevačko-tamburaško društvo „Sloga“ u Zametu imet će nedelju na 19. o. m. na 3 ure za podne svoju redovitu godišnju akupščinu, na koju se svi člani i prijatelji naroda i društva najljepše pozivlju.

Lepi kandidati. Da su naši Talijani v Istre nizko pali, to smo već davno znali, no da te pak tako nizko past, kako su to pokazali na 9 ovega meseca, tomu se ipak nismo va istinu nadali. — Po celem širokem svete svaka stranka stavi kako kandidata za zastupnika va jedan ale drugi sabor svoje najbolje muže. Talijanska pak stranka v Istre mej svemi svojinim ljudi ni mogla nač boljega kandidata za IV. kuriju u istočnoj Istre, nego Krstića, za kega je c. k. kunšiljer od g.overnava va Trste g. Alojzij Fabijani pisal i podpisal, da nima dobrega glasa, da je vreden za beći storiti takovo delo, za ko se gre va peržun, da je već više puti bil kondanan, da je z Reki zignan, da se ne brine za svoju zakonitu ženu i dr. Evala talijanska gospodo! Mi vam čestitamo na takovem kandidatu! Tim se pokazali da nimate mej vami ni jednega boljega, a mi najbolje znamo, kakov je ta, kega ste Vi ovde postavili. Bilo vam na čast!

Izpravak. Va zadnjem broje „Narodnega lista“ zmaknula nam se je jedna štamparska pogreška. — Va članke „Kako nas Talijani glade“ stalo je, da je obćina Kastavska potrošila za puti po Rukavščine preko 17 tisuć krun, a moralo je bit 17 stotin krun. Molimo, neka se to popravi.

S Bogom!

Svim onim, s kojimi se nisan mogao ustmeno oprostiti, kličem ovim putem srdaćni S Bogom! Robert Slavik.

Ki nam je ča poslal.

Uprava „Narodnega lista“ primila je nadalje u ime predplate: za celo leto od gg. Andrije Grzetića iz Gornjeg Rukavca za 2 broja 16 kruna; Urbana Perac, Volosko 8 kruna; Ivana Sušanj, Perenić i Rudolfa Permana, Jušići po 6 kruna; Širola Antonica Bernas, Bernasi br. 12 i Hrvatske čitaonica u Revinjskom selu po 4 kruna. Za pol leta: od gg. Vinka Mavričić, Draga; Andrije Blečić, Volosko; Emula pl. Peršić, Lovran; Ivana Bajc, Podgrad; Ivana Bačić, Ičić; Benedikta Rajčić, Volosko; Rubeša Frana Božina, Kastav; Bačić Ivana Tuhtan, Jurčić; Frana Darnjević, Volosko; Sepić Mata, učitelja; Vrabec Ivana i Ziganto Ivana, kapelana u Kastvu po 4 kruna; Ivana Bersende, dekana u Pićnu i obćinskog glavarstva u Kastvu za 3 broja po 8 kruna; Josipa Sandali, Prešić; Petra Rosović, Draga; Antona Pelosa, župana V. Mune; Rinalda Bonani, Volosko; pjevačko-tamburaško društvo „Sloga“ u Zametu; Munić Vjekoslava, mesara, Kutić Frana, oštara, Karlaravis Frana, trgovca, Brajan Frana, postolara, Srdoći po 2 kruna; Ivana Fiamin u Opatiji 4 kruna; Čitaonica u Mihotičih 20 kruna (Živila); veleč. g. Josipa Velhartićki, Jelšane; Ivana Komze, Klana; Josipa Tomićić, Lovran, za celo leto po 8 kruna; od Frana Matulja Kanceler, Matulji, 4 kruna; od g. Antona Udović br. 79, Ivana Tiringar, Jelšane; Josipa Stanger, Lovran; Mirka Vukelića, Volosko; Vjekoslava Simčić, Matulji; Bohinec Josipa, Rieka za pol godine po 4 kruna; od g. Alberta Rajčić u Veprićnu za četvrt godine 2 kruna; Josipa Pošćić-Cimbić u Veprićnu u ime dara 2 kruna; od Vinka Lučić, Zorzi; Petra Trečić, Pogled; Mata Trinajstić, Mata Kukančić, Mata Kukan iz Brničić; Vinka Jeglič, Volosko; Vinka Blečić, Srdoći po 2 kruna.

Telegrafi „Narodnega lista“.

Amsterdam 9. jenara. General Devet gre va inglesku koloniju od Kapa, da uredi i zmuštra Olandeze, ki se puntaju proti Inglesom.